

# DIARI DE REUS

Raval F. Macià, 35

PORTANTVEU ANTIFEIXIS I A

Telèfon 80 R

SUBSCRIPCIO: Ciutat, 3 ptes. al mes. Fora, 10'50 trimestre. — Número corrent, 15 cts. — Any XCIV — Num. 18 — Divendres 21 de Gener 1938

## La indústria en perill

Per la seva analogia amb Reus transcrivim el següent article que, amb aquest mateix títol publica «Llibertat» de Mataró:

La guerra justifica situacions crítiques i precàries en tots els ordres de la vida d'un país. Són com el corolari inevitable d'aquesta explosió dels instints bàrbars de l'home, els quals vénen a completar l'obra destructiva del flagell que és la guerra per a la Humanitat.

En la guerra que ens fa el feixisme no podien deixar de presentar-se els seus naturals efectes a la reraguarda, i veiem com a la sang i al foc del sadisme organitzat corre a fer-hi joc la seva companya inseparable, la misèria.

Generalment, els governs que tenen la responsabilitat d'un poble en guerra posen el bo i millor dels seus activitats a procurar-se la força necessària per a vèncer l'enemic. Es quan se supedita tot a l'Exèrcit i s'abandona l'Economia. No sempre, però, s'encerta en considerar els valors positius. En aquest cas l'error es paga car, puix que àdhuc en la victòria el país és arruïnat per la pèrdua de mercats exteriors i l'esfondrament de les indústries.

¿Que la història ens mostra exemples de pobles momentàniament depauperats a causa de la guerra, els quals més tard han fet una nova florida? Sí, però a costa de què? Recordem la Guerra Europea, per no remuntar-nos més enllà: França i Bèlgica sofriren, a més de les destroces materials, unes crisis industrials que encara persisteixen. Anglaterra i els Estats Units—particularment Anglaterra—també s'han ressentit enormement dels efectes econòmics de llur participació a la conflagració europea. Itàlia i Alemanya passen per una crisi que no té precedents, en part a conseqüència de la guerra i la resta degut a l'autarquia tirànica del règim feixista.

Per altra part, cal no deixar-se enganyar per una aparença de prosperitat que es veu en determinats aspectes de la vida d'aquests països. No és res més que el producte de la rapacitat capitalista, acumulat a còpia de misèria i esgotament de la classe productora, que el que és riquesa autèntica del país, economia ben cimentada, indústria sòlida, agricultura florent... d'això no n'hi ha res; només la faramalla.

I Catalunya està en perill de trobar-se en aquesta situació angoixosa. Hi està tot Espanya. Les indústries han estat poc menys que abandonades a la seva sort davant la guerra, llevat de les que són utilitzades per la fabricació de material bèl·lic.

Greu error, perquè si hem convingut que existeix una estreta relació entre el front i la reraguarda, no podem desatendre les necessitats ineludibles de la indústria, sense greu perjudici de la causa popular. Els fronts de guerra se'n ressentirien de seguida i l'endemà de la victòria vindria el desastre en forma de dificultats econòmiques insuperables en un poble com el nostre, que no pot llevar la pell de la classe obrera, perquè creu fer la revolució.

A Mataró tenim proves irrefutables del perill en què està la indústria tèxtil. Aquesta indústria, que arreu de Catalunya és la que compta major nombre d'obers i a Mataró ocupa un 60 per cent del cens total de població obrera, es va paralitzant, cada dia més, per manca de matèries primes i transports, fins al punt que diverses fàbriques que treballen per guerra (roba interior d'hivern pels combatents) han hagut de reduir llur producció de manera alarmant, tant pel que representa de perjudici a la reraguarda com pel retard a proveir els nostres soldats d'allò que no poden prescindir.

Un dia haurem de parlar dels problemes que planteja aquesta crisi i ho farem amb les dades precises per a demostrar que cal la màxima atenció dels Governos de la República i de la Generalitat si no es vol deixar morir una indústria tan arrelada en la tradició catalana i de tan magnífiques possibilitats per a l'esdevenidor com és la indústria tèxtil.

Es cert que la quasi totalitat dels obrers cobren quatre dies tant si els treballen com no, però això no és més que

una altra prova de pròxima ruïna de les fàbriques, de la indústria i de l'economia. I a causa del fred la cosa s'ha agreujat encara, perquè la maquinària necessita calefacció i aquesta no és possible per manca de combustible. Així veiem com, mentre proclamem la necessitat d'intensificar la producció per a guanyar la guerra, hi ha multitud d'obers que no poden treballar més que un dia a la setmana o gens, i la major part treballen per a l'exportació.

Cal la protecció decidida d'aquesta indústria, perquè la seva mort representa la misèria de molts milers de treballadors a Catalunya (i avui són ja bastants nombrosos en diverses ciutats i viles d'Espanya), dels quals solament a Mataró n'hi ha uns 8.000, i cal també perquè el grau de maduresa assolit pels nostres obrers i els nostres tècnics en el perfeccionament de la producció ens ha conquistat un prestigi força estimable en els mercats estrangers, prestigi que cal cultivar, ultra l'interès de l'esdevenidor, per l'obtenció de divises.

Material de guerra, sí; productes alimentaris, també; però no abandonem la nostra indústria, seriosament amenaçada per tots els perills.

## Seguim el consell del President

«I això m'obliga a referir-me a la necessitat que tenim de vigilar, de auscultar, d'observar la reraguarda. Al front, lluiten uns soldats, valerosos, i es juguen la vida. I la nostra reraguarda? Què vol dir tenir cura i vigilar la reraguarda, estar atent al seu sacrifici, a la seva direcció? Vol dir impregnar-se d'ella, mantenir-hi el contacte, dir-li a cada moment la paraula necessària, el gest, la frase que l'econsoli o que la refeci o que la convenci; tenir l'egiliat política d'una terapèutica aguda i observadora, conèixer el batec de la multitud. Vigilar la vol dir això en primer terme. En segon terme, vol dir un pla definit; que la reraguarda sapiga que els seus sacrificis són necessaris i fins allà on són necessaris sense demanar-li un sacrifici més d'aquells sacrificis que siguin necessaris, perquè hi ha un pla definit, una tàctica definida, un volum de previsions establert. En tercer terme, això no priva la més severa energia que ha de demostrar-se llançant-se sobre tots els que no es sotmeten a la línia tracada. Excessos que són vells vestigis dels abusos anteriors, immoralitats de la burocràcia, confusionismes en diferents òrgans de Govern... línia dura, i ací més severa! I amb aquest esperit atent i acurat, amb aquest amor escampat per la reraguarda, que té a més el convenciment que el sacrifici és necessari, perquè te un Govern amb una política definida. I amb mà inexorable contra tots els que la pertorbin es crea el clima moral i de conjunt, que no asfixia, sinó que, al contrari, té més eficàcia per a donar l'impuls de la victòria que tots desitgem.»

La guerra no es guanya solament al front, sinó a la reraguarda. Són infinits els exemples que il·lustren aquesta veritat.

I la reraguarda està malalta.

Hem sentit parlar de molts arbitris que condueixen a guarir els malalts. Adhuc recordem un tal mister Sequae que els guaria pegant-los una pallissa...

No creïem bo aquest procediment; ni tampoc no creiem útil confondre la malaltia amb la mala voluntat.

La reraguarda malalta, ha d'ésser guarida. ¿I com? Són les paraules del President les que donen la pauta.

En elles hi ha, però — tàcitament compresa —, una idea: «Per guarir la reraguarda catalana se l'ha de conèixer molt bé.» El metge ha de conèixer el malalt. Capítol primer de tota terapèutica i lligó inicial pels que volem que la reraguarda catalana recobri la vibració sentimental que té en els moments millors de la seva vida col·lectiva.

## Informació Estadística Anual

La Delegació d'Indústria de la IV Regió adverteix a les empreses industrials de 100 o més obrers de les comarques de Baix Camp, Priorat, La Ribera, i Conca de Barberà, que no han complert durant la primera quinzena de gener amb l'obligació de presentar la seva declaració estadística anual, que són penyorades d'acord amb l'article 3r. de l'Ordre del Conseller de 24 de desembre últim; i les conmina per a presentar la declaració abans del 31 del present, avisant les que en cas de reincidir en la negligència, a més d'incórrer en sancions majors, es procedirà per personal tècnic a recollir les dades que no hagin facilitat, éssent els honoraris i altres despeses originades per l'inspecció, a càrrec de les empreses negligents.

## «Si no es comença pels de dalt, mai no es complirà la llei»

Ahir, en un carrer estret del centre de Barcelona, una «autoritat» civil i una «autoritat» militar entraven amb llurs autos pel mateix carrer en direcció contrària. L'autoritat militar anava, purament i simple, contra direcció.

Incident. Fermesa en l'autoritat civil. Explicacions mútues. I finalment... l'autoritat civil que, a més l'ostentava un català, va cedir el pas a l'autoritat militar que — també a més — era ostentada per un castellà.

Anècdota sense importància si, acabat l'incident, un obrer que passava no hagués dit:

«Si no es comença pels de dalt, mai no es complirà la llei.»

Comentari que era una crítica igualment adreçada a les dues autoritats en litigi, i del qual es dedueix que el país reclama que les autoritats siguin les primeres a acceptar voluntàriament l'existència d'una norma que s'imposi a tots sobre el «caprici» de l'autoritat que vol passar indugudament, i sobre la «cortesía» de l'autoritat que cedeix el pas. (De «La Humanitat»)

## Recàrrec transitori de guerra

— Per Decret del Ministeri d'Hisenda i Economia del Govern de la República de 24 de Desembre del 1937, publicat a la Gasetta del dia 26 i al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya de 12 de Gener d'enguany, s'estableix per causa de guerra un gravamen sobre tots els documents, actes i articles subjectes a la Llei del Timbre de l'Estat, exceptuada la correspondència postal. Aquest gravamen és de 10 cèntims per cada 25 cèntims o fracció d'aquests sobre l'import reintegrat en el document o article, d'acord amb l'Impost del Timbre, i es farà efectiu per mitjà de timbres especials que s'adheriran a aquells i en els quals constarà la inscripció: «Timbre del Estado» «Recargo Transitorio de Guerra».

Mentre es confeccionen per la Fàbrica Nacional de Moneda i Timbre els efectes timbrats necessaris, dit recàrrec es farà efectiu per mitjà dels timbres existents en l'actualitat.

Amb el teu esforç, dona, la vida a les trinxeres serà menys dura, confeccionant roba per al front. Ves a cercar-la al S. R. I.



# Bona Ventura Carpa Teixés

FARMACÈUTIC

HA MORT

E. P. R.

Els qui el ploreu: esposa Clotilde Pellisé Ripoll, i demés família, al participar tan dolorosa pèrdua, els pregunen un pietós record i es serveixin assistir avui divendres, a tres quarts de tres de la tarda, a la casa mortuòria Galanes, 9, per a acompanyar el cadàver a la Plaça de Catalunya, on s'acomiarà el dol.

No s'avisa particularment.

Reus, 21 Gener 1938.

## Informació general

— En el darrer Ple del Consell Municipal es va acordar la consagració de deu mil pessetes, destinades a la construcció de l'obelisc núm. 2 a la Plaça de la Llibertat, el qual perpetuarà la data memorable del primer de Març del 1838, en la qual sucumbiren en defensa de la Llibertat molts dels reusencs que prengueren part en el foc de Morell i Vilallonga, quan la guerra carlina.

El dit obelisc s'inaugurarà en l'esmentada diada, en la qual es compliran cent anys del luctuós fet històric.

— Ha quedat obert el període voluntari per a retirar les Cèdules Personals de l'any 1937 en les oficines de la Generalitat de Catalunya, situades al Raval F. Macià, n.º 64. Els dies i hores d'oficina seran els hàbils de nou a tretze.

### Por motivos de salud

cedería medio piso con derecho a cocina, por dos habitaciones en casa de campo, igualdad de condiciones.

Dirigirse a esta Administración.

— Havent estat prorrogada fins el pròxim diumenge dia 23 la clausura de l'Exposició de pintures que a profit del Centre de Lectura celebra a una de les sales del dit Centre el bon amic Sr. Josep Cabré Borrell, fem avinent al públic que pot ésser visitada durant tot el dia i no solament de 7 a 9 de la vetlla, com molts es creuen.

— En atent comunicat el nou director interí de la Sucursal del Banc d'Espanya a Reus, senyor Josep Nebot Ferrando, ens assabenta haver-se possessionat del seu càrrec, pel qual ha estat nomenat recentment pel Consell general.

Agraïm l'atenció del senyor Nebot i corresponem com cal als seus oferiments a profit dels interessos de Reus i de llur comarca, desitjant-li força encert en el seu comès.

Si la TOS no vos deixa dormir, preneu  
**PASTILLES KIAM**  
1 pta. caps.

— Continua el temps afavorint-nos amb uns dies magnífics, primaverals, veient-se durant les hores centrals del dia molt animats els llocs solejats i els passeigs.

— La regidora Teresa Palau Lluiba, ha estat designada pel nostre Ajuntament per a representar-lo en el Consell Administratiu de l'Institut Pere Mata.

### El Dr. Gascón de Espluga de Francolí

Participa a sus clientes, que el lunes, miércoles i viernes, tendrá su despacho en la calle de Llovera núms 50 52 pral., a partir del 14 de Enero.

— La subscripció oberta per F. N. R. a profit de la reconstrucció del Centre de Lectura, ascendeix a la suma de 141 pessetes.

— Demà dissabte, tarda i nit, al Teatre Fortuny es projectarà la formidable pel·lícula d'aviació «Tripulantes del cielo», narració gràfica de les magnífiques gestes que porten a terme els pilots anònims.

«Tripulantes del cielo», a no dubtar, portarà una gran gentada al nostre primer coliseu.

### LIBROS COMPRO DE TODAS CLASES Grandes y pequeñas Bibliotecas

Escribir a Antonio Marrayo, (Hotel Nacional) Llovera, 32.—Reus.

— Segons la Premsa de Barcelona, la ciutat germana fou víctima dimecres al migdia d'una brutal agressió per part de sis trimotors facciosos procedents, se suposa, de Palma de Mallorca. La majoria dels artefactes caigueren al centre de la capital, sofrint seriosos desperfectes diversos edificis i ocasionant nombroses víctimes.

Ahir la criminal aviació facciosa visità Tarragona i ocasionà alguna víctima al port.

— Aquesta nit tindrà lloc a la popular Sala Reus una atractiva sessió de cinema, anunciant-se un interessant programa.

### Venda de dues gerres

d'oli de cabuda 55 i 30 quartans. Informes en aquesta impremta.

— Ahir traspasà a la nostra ciutat el conegut i acreditat farmacèutic En Bona Ventura Carpa Teixés. La mort del Sr. Carpa ha causat profunda dolor entre les seves extenses relacions i amistats, puix que el traspasat era molt estimat a Reus.

L'acte de l'enterrament tindrà lloc aquesta tarda, a tres quarts de tres, sortint la fúnebre comitiva de la casa mortuòria, carrer Galanes, 9, per acompanyar el cadàver fins a la plaça de Catalunya, on s'acomiarà el dol.

A la seva esposa i resta de la família, amb ten trist motiu, adreçem l'expressió de la nostra més sincera condolença.

### Molturació DE TOTA MENA DE GRÀ Pi i Margall, 57.

— Recordem a quantes persones vulguin contribuir amb llurs donatius de joguines, presents, etc., a la Festa de l'Infant, poden fer-ho per tot diumenge a la Comissió organitzadora (Cases Consistorials) o bé a l'entitat «La Dona a la Rera-guarda» (primer pis de la Caixa de Pensions).

— L'Ajuntament ha rebutjat una instància qua va presentar l'Associació d'Empleats sol·licitant l'abonament del 50 per 100 als funcionaris municipals, sobre l'import d'una mensualitat.

— Pel que sabem, sembla que ha decrescut la mortalitat a Reus durant aquests darrers dies la qual, per raó del mal temps i fred que imperaven, havia adquirit proporcions alarmants. No obstant, es veu que amb el bon temps actual aquella crisi anirà minvant fins a baixar als seus límits normals.

### ULLERES SALAS Optic MONTEROLS, 3.

— Per indisposició d'alguns dels directius, ha estat ajornada fins els primers dies de la setmana pròxima la reunió que devia celebrar l'Associació de la Premsa, per a la qual s'avisarà oportunament.

Casa per a menjar o dormir es necessita. Raó: Sardà, 5, 1er.

— En el sorteig de l'Associació d'Invalíds d'aquesta ciutat, resultà ahir premiat el número 539.

### Ja vos purgueu amb Sucre de Maduixes?

— Sabem que s'han donat ordres per tal d'intensificar la construcció de refugis, alguns dels quals es troben ja enllestits i d'altres a punt d'enllestir. Veritablement urgeix dedicar a les dites construccions les màximes activitats, arribant, si és precis,

## Teatre FORTUNY

Demà dissabte, tarda i nit. Grans sessions de cine sonor.

Estrena de la formidable pel·lícula d'aviació,

### TRIPULANTES DEL CIELO

Verídica narració gràfica, de les magnífiques gestes que porten a terme els pilots anònims.

al treball intensiu sense intermitències i per mitjà dels rellevaments necessaris en el persona.

### CALÇATS IGLESIAS

Aquesta casa té l'exclusiva de venda n.º 323, dels calçats TRACTOR i IRROMPIBLES. — Rebudes grans existències per a la propera temporada. — Tota classe de calçats a preus econòmics.

Galanes, 14 REUS

— S'ha editat el llibre «La Divisió Territorial de Catalunya» al preu de 12 ptes. edició corrent i 16 en paper especial.

Els llibrers que s'interessin per dita publicació poden passar les comandes a la «Secció de publicacions del Departament d'Economia» el que els farà el corresponent descompte.

Voleu que el vostre trajo rentat us duri tres vegades més?

Feu les comandes a

### LA RÁPIDA

que és l'única que té instal·lació de rentat a sec.

Carrer Jesús, 19 - Plaça Bassos, 5. Tel. 486 X

— L'Ambaixada d'Espanya a Londres publica un comunicat en el qual afirma que els dirigents rebels continuen perseguint els membres de la clerecia basca, i afegeix que 15 sacerdots ja han estat afusellats, 138 empresonats, 153 estan privats de mitjans regulars de vida, i 70 han estat exiliats.

A més a més, nombrosos altres sacerdots catòlics bascos estan ja condemnats a mort.

### ARTUR CABRITO INDART MEDICINA GENERAL

Consulta: 3 a 5

Carrer St. Llorenç, 9, 1er  
Telèfon 709

— La policia de Barcelona ha efectuat els següents importants serveis:

— En un escorcoll efectuat per agents de policia, foren trobades 9.425 ptes. en plata i 20.000 en titols.

— En un registre efectuat han estat trobats 135 quilos de plata en objectes de valor.

— En un altre escorcoll efectuat també per agents de policia ha estat trobada gran quantitat de queviures.

— Ha estat denunciat per Antoni Caselli Perseo i Brigida López Rodríguez, que els han estat preses la cartera. El primer hi portava 174 pessetes i documents.

Pensa, dona, en el fred del front. Ves a cercar roba per a confeccionar al S. R. I.

IMPRENTA FERRANDESA